

Prof. PhD Trajce Nacev (University Goce Delcev – Stip)

PhD Dushko Cvetanov (NI Institute for Protection of Cultural Monuments and Museum – Strumica)

Абстаркт

Приказ на градежна техника скриен сантрач систем (Semi opus cloisonné cum lignum) кај средновековни сакрални и профани објекти во Струмичкиот регион

Градот Струмица во средниот век прераснува во еден од најзначајните урбани центри во централниот дел на Балканот, со сите обележја и елементи потребни за еден регионален цивилен и духовен центар во тој период.

Подемот и развојот на градот се должел поради неговата поставеност помеѓу значајните патни комуникации како и близината до еден од најзначајните центри на Балканот, градот Солун. Градежните текови оставиле траги во сакралните и профаните објекти во Струмица и Струмичкиот регион.

Во трудот ќе бидат презентирани, примери на градежната техника скриен сантрач систем (Semi opus cloisonné cum lignum), преку примерот на неколку сакрални и профани објекти во Струмичко и тоа: *Средновековните цркви во Струмица и с.Банско и средновековното утврдување Цареви Кули во Струмица*

Клучни зборови: средновековни цркви, Semi opus cloisonné cum lignum, истражување, конзервација, рестварција, Струмички регион

Abstract

Presentation of construction technique hidden cloisonné system (Semi opus cloisonné cum lignum) in medieval sacral and profane objects in the Strumica region

In the Middle Ages, the city of Strumica grew into one of the most important urban centers in the central part of the Balkan Peninsula, with all the features and elements needed for a regional civil and spiritual center in that period.

The rise and development of the city was due to its location between the important road communications as well as the proximity to one of the most important centers of the Balkan , the city of Thessaloniki. The construction samples have left traces in sacred and profane buildings in Strumica and the Strumica region.

The paper will present examples of the construction technique hidden cloisonné system (Semi opus cloisonné cum lignum), through the example of several sacral and profane buildings in Strumica, namely: the medieval churches in Strumica and the village of Basnko and the medieval fortification Tsarevi Kuli in Strumica

Key words: medieval churches, Semi opus cloisonné cum lignum, research, conservation, restoration, Strumica region.